Budapest Főváros IV. kerület
ÚJPEST ÖNKORMÁNYZATA

✉ 1041 Budapest, István út 14.
☎ 231-3135
kata.bedo@ujpest.hu
Hivatali ügyfélkapu elérhetőség:
BP04ONKO, KRID: 358468376

ALPOLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület részére

Ülés időpontja:	**2026. november 5.**
Előterjesztés tárgya:	**Tájékoztatás a Budapest Főváros Kormányhivatala által a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek használatáról és rendjéről szóló 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendeletével kapcsolatban megküldött törvényességi felhívás tartalmáról, egyben javaslat a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek használatáról és rendjéről szóló 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendeletének módosítására**
Előterjesztő:	**Bedő Katalin alpolgármester**
Előterjesztést készítette:	Kormányosné Tóth Mária kabinetfőnök, Alpolgármesteri Kabinet
Előterjesztés egyeztetve:	Ungi Veronika ügyvezető, UP Rendezvény és Program Kft. Hock Zoltán vezérigazgató, UV Újpesti Vagyonkezelő Zrt. dr. Kállai Zsuzsa osztályvezető, Vagyongazdálkodási Osztály
Pénzügyi szempontból ellenőrizte:	Juhász András főosztályvezető, Gazdasági Főosztály
Jogi szempontból ellenőrizte:	dr. Szentes Kinga aljegyző
Törvényességi szempontból ellenőrizte:	dr. Gácsi Anett Erzsébet jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) *a Magyarország helyi önkormányzatairól* szóló *2011. évi CLXXXIX. törvény* (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés *a)* pontjában biztosított törvényességi felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdés *b)* pontja alapján vizsgálta Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének *a közterületek használatáról és rendjéről szóló 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelete* (a továbbiakban: Ör.) 1. § (4) bekezdés *c)* és *f)* pontjának jogszerűségét.

A Kormányhivatal a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás modulra 2026. október 9. napján feltöltött, a jelen előterjesztéshez 1. mellékleteként csatolt BP/2800/00478-3/2026. iktatószámú törvényességi felhívása (a továbbiakban: törvényességi felhívás) keretében ismertette álláspontját, felhívva a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy 30 napon belül tűzze napirendjére, vizsgálja meg, és a törvényességi felhívásban foglalt megállapításokra figyelemmel az Ör. 1. § (4) bekezdés *c)* és *f)* pontjait helyezze hatályon kívül.

A Kormányhivatal törvényességi felhívásával kapcsolatban az alábbi tájékoztatást nyújtom a Tisztelt Képviselő-testület részére.

1. A törvényességi felhívással érintett Ör. módosításával kapcsolatos tájékoztatás

Budapest Főváros IV. kerület Újpest közigazgatási területén a közterületek kialakítása és fenntartása, valamint a kistermelők, őstermelők számára az értékesítési lehetőség biztosítása Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) kötelező feladata az Mötv. 13. § (1)

bekezdés 2. és 14. pontja alapján. Az Mötv. 23. § (5) bekezdés 2. pontja a kerületi önkormányzat feladatává teszi különösen a tulajdonában álló közterületek használatára vonatkozó szabályok és díjak megállapítását is.

1.1. Ör. 1. § (4) bekezdés f) pontja

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) előírja a jogszabályok folyamatos felülvizsgálatát. Az önkormányzati és egyéb rendezvényekkel kapcsolatos használati jogok, valamint a közterület-használati díjak felülvizsgálata céljából a Képviselő-testület az Ör. módosításáról döntött [Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének *a közterületek használatáról és rendjéről szóló Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló* ***9/2026. (V. 29.) önkormányzati rendelete*** (a továbbiakban: 9/2026. (V. 29.) önkormányzati rendelet)] a **2026. május 28-i ülésén, 2026. július 1-jei hatálybalépéssel**, amely módosítás alapján:

„[(4) E rendelet hatálya nem terjed ki]
f) az UP Rendezvény és Program Korlátolt Felelősségű Társaság által a Budapest IV. kerület belterület 72186 helyrajzi számú, természetben a 1042 Budapest, Szent István téren szervezett és lebonyolított szabadtéri önkormányzati rendezvényekre (különösen: Gyermeknap, Városnapok, Idősek napja, Borvíkend, Tökfaragó rendezvény, Márton napi felvonulás, Adventi Vásár.)"

1.2. Ör. 1. § (4) bekezdés c) pontja

E ponton szükséges kiemelni, hogy a **9/2026. (V. 29.) önkormányzati rendelet nem érintette a Kormányhivatal által kifogásolt Ör. 1. § (4) bekezdés *c)* pontját**. A jelzett (és egyben a Tisztelt Kormányhivatal által vizsgálat alá vont) **Ör. 1. § (4) bekezdés *c)* pontja** az Ör. **2021. július 1. napjától <u>lényegi szabályozásában</u> hatályos szövege**, amelyet a Tisztelt Kormányhivatal az Ör, hatályba lépésekor – tehát 2021. július 1. napján és azóta sem vitatott – noha a Tisztelt Kormányhivatal jelen törvényességi felhívásában azt mondja ki, hogy a szabályozás „ […] évtizedek alatt kimunkált és mind a mai napig irányadónak tekinthető" Alkotmánybírósági, a Kúriai (beleértve az Önkormányzati Tanács és a Kúria, mint felülvizsgálati Bíróság) gyakorlatával ellentétes.

Az Ör. 1. (4) bekezdés *c)* pontjának szövegezése: 2021. július 1. – 2021. december 9. között:
„[(4) E rendelet hatálya nem terjed ki]
c) az Újpesti Szent István téri Piac- és Vásárcsarnok Felügyelősége által szervezett alkalmi jellegű közterületi vásárokra."

Az Ör. 1. (4) bekezdés c) pontjának szövegezése: 2021. december 10. napjától jelenleg is:
„[(4) E rendelet hatálya nem terjed ki]
c) az Újpesti Piac és Vásárcsarnok Kft. által szervezett alkalmi jellegű közterületi vásárokra;"
[Az „Újpesti Szent István téri Piac- és Vásárcsarnok Felügyelősége" szövegrész hatályon kívül helyezésével és az „Újpesti Piac és Vásárcsarnok Kft." beiktatásával módosította: Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek használatáról és rendjéről szóló Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 50/2021. (XII. 9.) önkormányzati rendelete.]

2. <u>A Kormányhivatal törvényességi felhívása tartalmával kapcsolatos tájékoztatás</u>

A Kormányhivatal a 2026. május 28-i képviselő-testületi ülésen az Ör. 1. § (4) bekezdés *f)* pontjával kapcsolatban a vizsgált szabályozás gyakorlati érvényesülésének feltárása érdekében 2026. szeptember 17-én információkéréssel fordult az Önkormányzat Jegyzőjéhez kérve tájékoztatását arról, hogy

- *amennyiben a két gazdasági társaság rendezvényszervezése során közterületet ad át nem rendeltetésszerű használatra, ellenérték fejében más jogalanynak, úgy ezt milyen formában teszi,*
- *ha valamely közterületet rendeltetésellenesen használni kívánó jogalany számára a közterület használatát a szóban forgó cégek az általuk szervezett rendezvényen nem kívánják/nem tudják biztosítani, arról milyen formában döntenek és a döntés ellen milyen jogorvoslati jog biztosított,*

- *ha a közterület rendeltetésellenes használatát az azt kérő jogalanynak biztosítják, úgy annak a díját mi alapján határozzák meg, alkalmazzák-e az Ör. 1. mellékletében foglaltakat annak ellenére, hogy az nem terjed ki, érvényesül-e a Polgármester úr által a Képviselő-testület 2026. május 28- i ülésén is ismertetett módszer, miszerint az érintett cégek a közterületet minimum az Ör. 1. melléklete szerinti díjért vagy annál magasabb díjért bocsátják rendelkezésre.*

A Kormányhivatal fenti információkérésére az Önkormányzat válaszában hangsúlyozta, hogy *„mindkét gazdasági társaság Újpest Önkormányzata 100 % tulajdonát képezi; az Újpesti Piac és Vásárcsarnok Kft. ingatlanhasznosítási, az UP Rendezvény és Program Korlátolt Felelősségű Társaság pedig kulturális programok és rendezvények szervezését jelentő közfeladatot végez. Kifejtette, hogy a szóban forgó rendelkezések alapján az adott közterület használatba adása során az Ör. előírásait nem alkalmazzák; Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata vagyonáról és a vagyonelemek feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 48/2012. (XI. 30.) 20. § (3) bekezdése és a 42. § (1)-(3) bekezdései szerint járnak el, azaz a vagyonelem, mint az Újpesti Önkormányzat forgalomképtelen vagyona felett a rendezvényen történő használatba adása adással kapcsolatos jogokat, mint a tulajdonjogot nem érintő egyéb tulajdonosi jogokat Polgármester Úr gyakorolja a vagyonelem alkalmi jellegű igénybevétele polgármesteri engedélyezésének részletszabályai alapján”.* Az Önkormányzat válaszában jelezte azt is, hogy *„az Újpesti Piac Kft. rendezvényeket ténylegesen nem szervez, így a gyakorlatban csak az UP Rendezvény és Program Korlátolt Felelősségű Társaság tevékenysége releváns”.* Rögzítette továbbá, hogy *„Az UP Kft. az előzőekben megnevezett (közterületi) ingatlan bizonyos részét a rendezvények megtartása érdekében a haszonkölcsön jogintézmény polgári jogi keretei között használhatja a rendezvények időtartamában, mely időtartamban jogosult azt más jogalanyok (pl. kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenysége végző,) részére visszterhes területhasználati szerződéssel használatba adni.* Kitért arra is, hogy az e tárgyban kibocsátott átruházott hatásköri döntés akként szokott rendelkezni, hogy *„az UP Kft.-nek harmadik személy részére megállapított területhasználati díjat úgy kell megállapítania, hogy az nem lehet kevesebb az Ör. 1. mellékletében megállapított, a konkrét közterület-használat céljára vonatkozó díjmértékkel számított összegnél.”*

A Kormányhivatal a törvényességi felhívásában kifejtette, hogy az Alkotmánybíróság 46/1993. (VII. 2.) AB határozatában is azt a kívánalmat fogalmazta meg, az indokot is megjelölve miszerint *„A települési önkormányzatnak jogában áll rendeletileg a díj mértékét a közterülethasználat különböző tételeire és fajtáira vonatkozóan eltérő összegben megállapítani... „ E közjogi jogosítványt alkotmányos indok nélkül korlátozná, ha a közterület-használati díjak egyes fajtáira vagy tételeire nem a jogszabályi előírások, hanem az engedélyt kérők és az önkormányzatok között külön kötendő polgári jogi megállapodásokban kialkudott díjösszegek lennének az irányadóak”.* A 19/2010. (II. 18.) AB határozatában az Alkotmánybíróság azt is kijelentette, hogy a helyi önkormányzatnak *„olyan szabályozást kell alkotnia, amely biztosítja a közterületet jogszerűen a rendeltetésétől eltérően használók jogainak, jogos érdekeinek védelmét is”.*

A Kormányhivatal törvényességi felhívása kitért arra is, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5033/2017/4. számú határozatában is felhívta a figyelmet arra, hogy a közterületek ún. „véges közjószágnak” tekintendők. Piacgazdaságban azokat a javakat tekintik ilyeneknek, amelyekhez bárki szabadon hozzáfér, a fogyasztásuk közös és senkit nem lehet azok élvezetéből kizárni. Miután a közterületek csak véges számban állnak rendelkezésre, azok rendeltetésellenes használatának szabályait a helyi önkormányzatoknak kell megalkotniuk, annak érdekében, hogy azokhoz való egyenlő feltételek melletti hozzáférés meghatározott díj ellenében minden piaci szereplő számára biztosított legyen, továbbá követelményként jelenik meg a rendeletalkotás során tehát, hogy a közterület-használati hozzájárulás iránti elbírálására önkormányzati hatósági eljárásban kerüljön sor, *az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény* (a továbbiakban: Ákr.) alkalmazása mellett, amelyben a közterületet rendeltetésellenesen használni kívánó személyt vagy szervezetet az ügyfél jogállása és adekvát jogorvoslati jogok (fellebbezés, illetve közigazgatási per indításának lehetősége) illessék meg. A Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5010/2021/4. számú határozatában is rámutatott: *„A Kúria a közigazgatási felülvizsgálati gyakorlatában.... egyértelműen kimunkálta, hogy a nem rendeltetésszerű közterület-használatról helyi önkormányzati döntéshozatal önkormányzati hatósági ügy keretében kell döntenie. Az Önkormányzati Tanács következetes gyakorlata szerint a szabályozás kialakítása során nem lehet „hintázni” a köz-és a magánjogi jogviszonyok között..... Az Mötv. 23. § (5) bekezdésébe ütközően jogszabály-ellenes az olyan*

tartalmú önkormányzati rendeleti szabályozás, mely ezt a jogviszonyt polgári jogi jellegű jogviszonyként határozza meg.".

A Kormányhivatal álláspontja szerint az Ör. 1. § (4) bekezdés *c)* és *f)* pontjai alapján a közterületet rendeltetésellenesen használni kívánó kérelmezők számára az Ákr.-ben meghatározott ügyfél- és jogorvoslati jogok nem biztosítottak.

Megjegyezni kívánom azonban, hogy **Magyarországon, így más budapesti kerületekben is, kifejezetten elterjedt gyakorlat, hogy az önkormányzatok a tulajdonukban álló közterületek hasznosítási feladatait saját gazdasági társaságaikra bízzák, amelyek az adott közterületek használatáért díjat szednek**. Nyilván a Tisztelt Kormányhivatal e gyakorlatokat is vizsgálat alá vonta álláspontja kialakítása során. Jellemző példa erre a rendezvényterületek, pavilonok, teraszok, vásárok, kitelepülések kereskedelmi célú területhasznosítása. Ahogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa Köf.5010/2021/4. számú határozatának védirati hivatkozásából is kiolvasható, a közterület-használatára vonatkozó jogviszony komplex jogviszony, amelyben a tulajdonosi és a közhatalmi jelleg egyaránt megtalálható, azonban több, olyan közterület-használati forma van, ahol az önkormányzat, mint tulajdonos és nem, mint hatóság vesz részt a szabályozásban és az eljárásban. Erre kimondott példa a filmforgatás céljából történő közterület-használat, illetve a parkolás céljából történő közterület-használat. A közterület-használatnak polgári jogi jogviszonyként történő szabályozása sem vonja el a fél jogorvoslathoz fűződő jogát, ugyanis nem jogcím nélküli közterület-használat történik.

3. <u>A Kormányhivatal törvényességi felhívásában foglaltaknak eleget téve az Ör. és a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a piacok és a vásárcsarnokok létesítéséről és működésük rendjéről szóló 27/2008. (X. 6.) önkormányzati rendelet módosítására vonatkozó javaslat</u>

Fentiekben kifejtettekre tekintettel **javasolom** a Kormányhivatal törvényességi felhívásában foglalt megállapításokat figyelembe véve, az Ör. **1. § (4) bekezdés *c)* és *f)* pontjainak hatályon kívül helyezését**.

Ezzel összefüggésben – az önkormányzati rendeletben foglalt szabályozás összehangolása céljából – javaslom továbbá a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének *a piacok és a vásárcsarnokok létesítéséről és működésük rendjéről szóló 27/2008. (X. 6.) önkormányzati rendeletében* **az alkalmi (ünnepi) vásárok szervezésével kapcsolatos szabályok hatályon kívül helyezését** figyelemmel arra, hogy a közterületek nem rendeltetésszerű használatával kapcsolatos szabályozás a közigazgatási hatósági jogi jogviszonyként történő szabályozásnak megfeleljen.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot és az előterjesztés 2-4. melléklete szerinti rendelettervezetet figyelemmel annak indokolásában foglaltakra szíveskedjen megtárgyalni és elfogadni.

A Jat. előírásainak megfelelően elvégeztük a rendelettervezet előzetes hatásvizsgálatát, amelyet a előterjesztés 5. melléklete tartalmaz.

Az Mötv. 42. § 1. pontja értelmében a rendelettervezetet a Képviselő-testület át nem ruházható hatáskörében tárgyalja.

A határozati javaslat elfogadáshoz **egyszerű** többség szükséges.
A rendelettervezet elfogadásához az Mötv. 50. §-a alapján - figyelemmel a 42. § 1. pontjában foglaltakra - **minősített** többség szükséges.

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének *Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 22/2019. (X. 30.) önkormányzati rendelet* 54. § (2) bekezdés *a), c)* és *e)* pontja alapján a rendelettervezetet nem kell társadalmi egyeztetésre bocsátani.

Határozati javaslat:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének .../2026. (.....) határozata a Budapest Főváros Kormányhivatala által a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek használatáról és rendjéről szóló 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendeletével kapcsolatban megküldött törvényességi felhívás tudomásul vételéről

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete

a) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 134. § (1) bekezdése alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala BP/2800/00478-3/2026. számú törvényességi felhívásában foglaltakat megvizsgálta, az abban foglaltakkal kapcsolatban úgy dönt, hogy a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek használatáról és rendjéről szóló 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendeletének módosítására irányuló felhívásával egyetért;

b) felkéri a Polgármestert, hogy az *a)* pontban foglaltakról és a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésről a Kormányhivatalt a Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás informatikai rendszeren keresztül tájékoztassa.

Felelős: Polgármester a feladatkörrel rendelkező Alpolgármester útján
Határidő: *a)* pont vonatkozásában: azonnal
b) pont vonatkozásában: 2026. november 6.

Rendeleti javaslat:

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a piacok és a vásárcsarnokok létesítéséről és működésük rendjéről szóló 27/2008. (X. 6.) önkormányzati rendelet és Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a közterületek használatáról és rendjéről szóló 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló rendelettervezetet, és ezzel megalkotja Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének a piacok és a vásárcsarnokok létesítéséről és működésük rendjéről szóló 27/2008. (X. 6.) önkormányzati rendelet és a közterületek használatáról és rendjéről szóló 25/2021. (VI. 24.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló .../2026. (....) önkormányzati rendeletét.

Felelős: Polgármester
Határidő: azonnal

Budapest, 2026. november „4.”

Bedő Katalin
alpolgármester

Mellékletek:
1. melléklet: Budapest Főváros Kormányhivatala BP/2800/00478-3/2026. számú törvényességi felhívása
2. melléklet: rendelet-tervezet
3. melléklet: Általános indokolás
4. melléklet: Részletes indokolás
5. melléklet: Előzetes hatásvizsgálat